

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610 – 2869
Konu : Soru Önergesi

24 Haziran 2013
06/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 20.05.2013 tarihli ve 43452547-120.00-124100 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'ye ait 7/22808, İstanbul Milletvekili Melda ONUR'a ait 7/22809, Malatya Milletvekili Veli AĞBABA'ya ait 7/22810, Mersin Milletvekili Vahap SEÇER'e ait 7/22811, 7/22951, Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret AKOVA'ya ait 7/22812, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/22813, 7/22814, 7/22817, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/22815, Mersin Milletvekili Ali ÖZ'e ait 7/22816, Kırklareli Milletvekili Turgut DİBEK'e ait 7/22818, Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/22819 ve Antalya Milletvekili Yıldırım SAPAN'a ait 7/22820 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-Görüş 7/22808, 7/22809, 7/22810,
7/22811, 7/22812, 7/22813, 7/22814,
7/22815, 7/22816, 7/22817, 7/22818,
7/22819, 7/22820, 7/22951 (27 sayfa)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Melda ONUR
İstanbul Milletvekili
Esas No :7/22809

02.03.2013 tarihinde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Mersin Limanı'nda 3 Türk Firması Tat Bakliyat, Tiryaki Agro Tarım ve Göze Tarımın ABD'den ithal ettiği 23 Bin ton pirince el koymuştur. Mersin Cumhuriyet Savcılığı, Tat Bakliyata ait 3 parti halinde ithal edilmiş 8000 ton pirincin incelenmesi için 25 ilin Tarım Müdürlüğü'ne talimat göndermiş, Manisa'da market raflarında satışa sunulan Tat marka pirincin GDO'lu olduğu Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın İzmir'deki laboratuvarında tespit edilmiştir. TÜBİTAK numunelerde var/yok testi yaparak GDO tespit etmiştir.

Yaşanan olaylar üzerine 10.04.2013 tarihinde Tarım, Gıda ve Hayvancılık Bakanı Mehdi EKER'e yöneltilen sorulara karşılık Bakan EKER, "Türkiye Cumhuriyeti Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı olarak söylediğim şey şu, vatandaşlarımız o pirinçleri güven içerisinde tüketebilirler. Çünkü ne Türkiye'de ne dünyada GDO'lu pirinç üretimi söz konusu. Bunun bu şekilde ticarete konu edilmesi söz konusu değil" ifadelerinde bulunmuştur. Oysa GDO'lu pirincin tohum haline getirildiği, geliştirildiği ve dünyaya yayıldığı Bakanlığın da takibinde olan ve bilinen bir gerçektir.

Öte yandan, 18.04.2013 tarihinde yesilgazete.org adlı haber sitesinde Ayşe BEREKET'in yazısıyla, kamuoyuna taşınan yazıda belirtildiği gibi, Ekoder tarafından 6-7 Ekim 2012 tarihlerinde Bursa'da gerçekleştirilen GDO'ların Sosyal ve Hukuksal Boyutu Çalıştayı'nda, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü yetkilisi sunum yapmıştır. Bu sunumda yetkili, ithalat prosedüründe GDO açısından riskli 9 ürün olduğunu kaydetmiş, bu 9 riskli üründen bir tanesinin de çeltik olduğunu belirtmiştir. GDO'lu üretimin ve ticaretin olduğu ülkeler Risk-Grubu olarak belirlendiğini, ABD'nin bu gruba dahil olduğunu ve riskli ürünün menşei riskli bir ülkeden gelmesi durumunda %100 kontrol (analiz) yapıldığı ifade edilmiştir.

Bu bilgiler ışığında, Mersin'de el konulan pirinçlerin GDO'lu olup olmadığı konusu Bakanlığın; yaklaşımından daha büyük ciddiyet arz etmekte, ayrıca Bakan EKER'in açıklamaları halk sağlığını tehdit eden boyuta varmaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1) Bakanlık uzmanları tarafından, çeltiğin riskli ürün kapsamında olduğunun tespit edilmesi ve ithal edilmesi Risk Grubunda bulunan ülkeler, bilginiz dahilinde midir?

SORU 2) Bakanlık uzmanlarının kaydettiği riskli ürün ve risk grubuna dahil ülkeler bilgisi ile şahsınız tarafından yapılan çeltiğin riskli olmadığına dair açıklamalardaki çelişkinin kaynağı nedir?

SORU 3) Bakanlığınız tarafından riskli ilan edilmiş ve analiz edildikten sonra GDO'lu olduğu tespit edilmiş pirinçlerin güvenilir olduğunu hangi bilgiye dayanarak söylemektесiniz?

SORU 4) Uluslararası GDO takip birimleri olan Greenpeace ve Gene Watch UK'in birlikte

M M

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

hazırladıkları Genetiği Değiştirilmiş Kontaminasyon (Bulaşıklılık) Kaydına göre dünyanın birçok ülkesinde, Çin'den ithal edilen ürünlerde GDO'lu pirince rastlanılmakta olduğu bilgisi ortaya çıkmıştır. Bakanlığınızın GDO izleme birimi bu raporları takip etmekte midir? Bakanlık yetkilisinin Risk Grubu olarak tarif ettiği ülkeler arasında neden Çin bulunmamaktadır? Çin'den ithal edilen ürünler kontrol ve analize tabii tutulmakta mıdır?

CEVAP 1-2-3-4) Bakanlığımızca, ithalat aşamasında insan sağlığı ve güvenliği ile hayvan ve bitki varlığı ve sağlığı yönünden gerekli kontroller AB ile uyumlu hazırlanan 5996 sayılı "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu" ile bu Kanun kapsamında çıkarılan alt mevzuat çerçevesinde yapılmakta olup, bu kontroller sonucunda Gıda Mevzuatımıza uygun olmayan ürünlerin ülkeye girişine kesinlikle izin verilmemektedir.

Ülkemizde Genetiği Değiştirilmiş ürünlerle ilgili işlemler, 5977 sayılı "Biyogüvenlik Kanunu" ve bu Kanun kapsamında çıkarılan "Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik" hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bakanlığımızca Biyogüvenlik Kurulu tarafından yapılan risk değerlendirmeleri sonucunda yalnızca hayvan yemlerinde kullanımına onay verilen ürünlerin ithalatına izin verilmektedir. Biyogüvenlik Kurulu tarafından bugüne kadar gıda amaçlı olarak onay verilmiş bir gen olmadığından gıda amaçlı genetiği değiştirilmiş ürün ithaline izin verilmemektedir. Biyogüvenlik Kurulu Kararları Resmi Gazete de yayınlanmaktadır. Ayrıca ülkemizde tüm GDO'lu ürünlerin üretimi yasaktır.

Bakanlığımız tarafından Biyogüvenlik Kurulu kararlarında belirtilen koşulların yerine getirilmesi için gerekli denetimler yapılmaktadır. Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ile ilgili ithalat denetim ve kontrolleri; 5977 sayılı "Biyogüvenlik Kanunu", bu Kanun kapsamında hazırlanan "Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik" ve "Biyogüvenlik Kurulu Kararları"na göre yürütülmekte; ithal edilecek ürünler GDO analizine tabii tutulmaktadır. GDO tespit edilen gıda amaçlı ürünlerin yurda girişine kesinlikle izin verilmemektedir.

Ayrıca, Bakanlığımız tarafından genetiği değiştirilmiş ürün içermesi muhtemel gıdaların kontrolleri etkin bir şekilde yürütülmekte ve bu ürünlerden numuneler alınmaktadır. Gerekli hallerde izlenebilirlik denetimleri yapılmakta ve söz konusu ürünlerin üretiminde kullanılmış olan hammaddelerden de numuneler alınabilmekte ve gerekli kontroller yapılmaktadır.

Yapılan resmi kontroller sonucu olumsuzluk tespit edildiği takdirde 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu ve ilgili diğer mevzuatlar çerçevesinde gerekli yasal işlemler yapılmaktadır.

Önergede bahsi geçen olay ile ilgili Bakanlığımızca kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla yazılı ve sözlü basın açıklamaları yapılmış olup, basın açıklamaları Bakanlığımız internet sitesinden (www.tarim.gov.tr) yayınlanmıştır.

Basın açıklamalarında yer aldığı üzere, bugüne kadar dünyada ticarete konu olmuş genetiği değiştirilmiş çeltik üretimi yapılmamıştır. Bakanlığımız tarafından genetiği değiştirilmiş gıda amaçlı hiçbir ürünün ithaline izin verilmemekte olup, yapılan düzenli ve etkin denetimlerde bugüne kadar genetiği değiştirilmiş pirinç ürününe rastlanılmamıştır.

Mersin ilinde yaşanan olayda ele geçirilen çeltiğin yapılan analizlerinde GDO tespit edilmesi üzerine, konu savcılığa intikal ettirilmiş olup, gerekli tahkikat savcılık tarafından yapılmakta

M M

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ve GDO kaynağının soya tozundan bulaştığına dair iddialar savcılık tarafından incelenmektedir.

Ayrıca, Türkiye’de pirinçte GDO analizi yapan laboratuvarların uluslararası akredite olmadıklarına dair bazı basın yayın organlarında yer alan haberler gerçeği yansıtmamaktadır.

Bakanlığımıza bağlı uluslararası standartlarda ve akreditasyona sahip 2 laboratuvarında, detaylı Genetiği Değiştirilmiş Ürün (GDO) analizi yapılmaktadır. Ayrıca ilave olarak “tarama analizi” (Var/Yok analizi) yapabilen 28 laboratuvardan 7’si Bakanlığımıza ait olup, bu laboratuvarlar uluslararası akreditasyona sahiptir.

Diğer taraftan, GDO’lu olduğu iddia edilen ithal pirinç hakkında İstanbul Teknik Üniversitesi’nce düzenlenen rapora ilişkin, aynı Üniversite Rektörlüğü tarafından 9 Mayıs 2013 tarihinde Üniversite web sayfası kanalıyla, yapılan analizler hakkında Kamuoyuna duyuruda bulunularak, “Süreçte usul ve deneysel kurgu hataları” bulunduğu belirtilmiş ve “rapor sonuçlarının teknik olarak geçersiz” olduğu ifade edilmiştir. Bu konuya ilişkin yargı süreci de halen devam etmektedir.

Handwritten signature